

УДК 330.021-027.31(477)

DOI <https://doi.org/10.30970/PPS.2025.62.24>

## НОВА ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ

Ілля Сагайдак

*Український державний університет імені Михайла Драгоманова,  
Навчально-науковий інститут філософії та освітньої політики,  
кафедра соціальної філософії, філософії освіти та освітньої політики  
вул. Пирогова, 9, 01601, м. Київ, Україна  
<https://orcid.org/0009-0000-8622-3704>*

У статті досліджуються основні виклики та можливості, пов'язані з формуванням нової економічної політики України в умовах післявоєнного відновлення та глобальних трансформацій. Розкрито поняття нової економічної політики України, що містить три ключові принципи: розширення доступу українських виробників до ринку публічних закупівель; безпека ведення бізнесу та зниження тиску на бізнес від державних інституцій, що здійснюють контроль; чесність у відносинах між державою і бізнесом, що має показати зацікавленість держави в максимальній та легальній зайнятості, детінізації економіки України. При цьому особливої уваги набуває пошук балансу між інтересами держави, бізнесу та громадянського суспільства, що передбачає трансформацію економічних відносин у напрямі людиноцентризму, відкритості, прозорості й екологічної відповідальності. Відсутність цілісного бачення економічної стратегії, яка враховувала б сучасні глобальні тенденції, зокрема впровадження «зеленої економіки», цифровізації, підвищення ролі малого й середнього бізнесу, створює загрозу втратити темпи відбудови та інтеграції України у світову економіку. Актуальність дослідження нової економічної політики України полягає в необхідності виявити її ключові принципи, виклики та можливості для побудови стійкої, інклюзивної і конкурентоспроможної економіки в умовах післявоєнного відновлення. Розглядаються сучасні підходи до побудови ефективної економічної моделі, що базується на принципах людиноцентризму, підтримки підприємництва, детінізації економіки, екологічної відповідальності та інтеграції до міжнародного економічного простору. Особливу увагу приділено ролі держави в забезпеченні безпечного бізнес-середовища, розширенні доступу вітчизняних виробників до ринку публічних закупівель, а також у створенні сприятливих умов для розвитку людського потенціалу. Підкреслюється важливість упровадження «зеленої економіки» як ключового елемента сталого економічного зростання України.

*Ключові слова:* нова економічна політика, держава, бізнес, людиноцентризм, «зелена економіка», сталий розвиток.

**Постановка проблеми.** Сучасна економічна ситуація в Україні характеризується високим рівнем нестабільності, спричиненим тривалим воєнним конфліктом, руйнацією виробничої та соціальної інфраструктури, відтоком людського капіталу, а також необхідністю комплексної відбудови держави. У таких умовах виникає нагальна потреба у формуванні нової економічної політики, здатної не лише реагувати на виклики сьогодення, а й забезпечити довгострокову стратегію сталого розвитку.

При цьому особливої уваги набуває пошук балансу між інтересами держави, бізнесу та громадянського суспільства, що передбачає трансформацію економічних відносин у напрямі людиноцентризму, відкритості, прозорості й екологічної відповідальності.

Відсутність цілісного бачення економічної стратегії, яка враховувала б сучасні глобальні тенденції, зокрема впровадження «зеленої економіки», цифровізації, підвищення

ролі малого й середнього бізнесу, створює загрозу втрати темпів відбудови та інтеграції України у світову економіку.

Так, актуальність дослідження нової економічної політики України полягає в необхідності виявити її ключові принципи, виклики та можливості для побудови стійкої, інклюзивної і конкурентоспроможної економіки в умовах післявоєнного відновлення.

**Виклад основного матеріалу.** Найперше розглянемо поняття «нової економічної політики України», яке з подання Президента України нині застосовують до економічної політики відбудови, перегукується з відомою Новою економічною політикою (далі – НЕП) 1921–1928 рр., якій вдалося підняти економіку країни після революційних потрясінь, відновити зруйноване війнами та попередньою політикою «воєнного комунізму» господарство. У цей час зусиллями фахівців світового рівня, В. Леонтьєва, М. Кондратьєва та інших, які отримали від радянського керівництва «необхідні засоби й певну свободу дій, нова економічна політика матеріалізувалася в багатьох конкретних досягненнях, серед яких відродження кредитно-фінансових установ, грошова реформа 1922–1924 рр., організація державної торгівлі, налагодження госпрозрахункової діяльності» тощо [8, с. 177–178]. Політику НЕПу радянська влада невдовзі згорнула через невідповідність ідеологічним установам, адже її цілі було досягнуто за короткий строк – ліквідовано наслідки голоду, зросло сільськогосподарське виробництво і добробут людей, відновлювалася промисловість, зміцнювалася грошова система тощо [11].

Повоєнна відбудова України вкрай потребує схожих швидких успіхів у відновленні зруйнованого війною господарства та зміцнення фінансової системи. Президент України під час проголошення на 1 000 день повномасштабної війни, 19 листопада 2024 року, плану стійкості анонсував нову економічну політику, яка відповідає очікуванням представників бізнесу, які влітку 2023 року виступили із заявою «Маніфест 42» про захист статті 42 Конституції України щодо права на підприємницьку діяльність. Її автори зверталися до Президента України з проханням ужити заходи проти корупції, рейдерських атак та свавілля чиновників, що загострилися в умовах війни [3].

Нова економічна політика України, як складник плану стійкості, орієнтована на максимальну підтримку українського підприємництва та локалізацію виробництва в Україні. Власне, ці положення становлять перший принцип нової політики, що, за очікуваннями Президента, сприятиме розширенню доступу українських виробників до ринку публічних закупівель. Другий пункт – безпека ведення бізнесу та зниження тиску на бізнес від державних інституцій, насамперед тих, що здійснюють контроль. Третім пунктом є чесність у відносинах між державою і бізнесом, що має показати зацікавленість держави в максимальній та легальній зайнятості, детінізації економіки України [12]. Ці три ключові напрями нової економічної політики держави, за словами Президента України, зможуть «привести Україну до стійкого економічного зростання, достатнього рівня забезпеченості оборонних потреб України й збереження людського капіталу завдяки тому, що українці зможуть реалізовувати в Україні себе та свої прагнення» [14].

Ідеї, висловлені Президентом України щодо створення умов для реалізації конституційного права кожного громадянина України на підприємницьку діяльність, не є принципово новими. Вони цілком відповідають сталій частини економічної парадигми – економіці ринків. Економіка ринків наголошує, що підприємництво та інновації є основними рушійними силами економічного зростання. Зменшення державного контролю дає змогу ринку вільно регулювати ці процеси через конкуренцію, стимулюючи підприємців шукати нові можливості та оптимальне використання ресурсів. Згідно з теоріями економічного лібералізму та вільного ринку, зниження державного втручання сприяє більш ефектив-

ному розподілу ресурсів, зменшує бюрократію, стимулює інновації та створення нових робочих місць, що, своєю чергою, сприяє загальному економічному зростанню. Водночас варто враховувати, що ринок невідворотно розвивається в напрямі зростання своєї структурної та змістовної складності. Це пов'язано з розширенням спектра ринкових суб'єктів і поглибленням їх організаційно-господарських форм, що супроводжується ускладненням механізмів отримання результатів господарювання та застосуванням дедалі різноманітніших стратегій. Крім того, процеси вертикальної, горизонтальної та змішаних форм інтеграції і диверсифікації стають інтенсивнішими, мережеві ринкові структури – більш розгалуженими, а роль різних логістичних і маркетингових технологій разом із методами конкурентної боротьби – дедалі більшою. «Реальнішими стають ринкові асамбляжі – надскладні ринково-конкурентні системи, основою яких є багатоскладність еволюційно-інституційних порядків, для яких неоднорідність і гібридність є органічними властивостями і перевагами» [9, с. 31].

Економіка знань і цифрова економіка трансформують ринково-конкурентні відносини. Вагомим складником «нової економічної політики» в умовах повоєнної відбудови постає інноваційне підприємництво. Його визначають як «вид підприємницької діяльності, що здійснює комплексне новаторство, науково-дослідні й дослідно-конструкторські роботи, та/або здійснює закупівлі нових продуктів та/або технологій; систематично впроваджує нові науково-технічні рішення в новий чи вдосконалений продукт, та/або технологічний процес та/або організацію діяльності; має високий рівень фінансування інноваційної діяльності; володіє правами інтелектуальної власності; розробляє, виробляє і реалізує інноваційні продукти, обсяг випуску яких у грошовому вимірі перевищує 70 % його загального обсягу виробництва» [15, с. 4]. Питання розвитку інноваційного підприємництва в Україні постало на порядку денному незадовго до початку повномасштабного вторгнення росії на територію України. Зокрема, Міністерство освіти і науки України разом з партнерами – мережею стартап-інкубаторів YEP, Міністерством цифрової трансформації України, Українським фондом стартапів та підтримки Програми USAID «Конкурентоспроможна економіка України» запровадило ініціативу «Підприємницький університет», що націлена на створення студентами стартапів, підвищення відповідної кваліфікації науково-викладацьких кадрів, а також участі університетської адміністрації у творенні системних змін. Зокрема, у межах відповідного руху у 2021–2022 навчальному році у 85 вітчизняних ЗВО студентам запропоновано нову навчальну дисципліну «Інноваційне підприємництво та управління стартап-проектами» [15, с. 7]. У наступні роки, уже під час війни, відповідну ініціативу для студентів усіх факультетів та спеціальностей запровадили також інші університети. Розвиток стартап-культури та навичок підприємництва виявляється надзвичайно актуальними з огляду на потреби повоєнного відновлення України та постають важливою передумовою формування конкурентоспроможної економіки в майбутньому.

Ідея безпеки ведення бізнесу та зниження тиску на бізнес від державних інституцій також певною мірою порушувалась у межах уже згадуваних класичного лібералізму та неолібералізму, які наголошують, що ринкові механізми працюють ефективніше за мінімального втручання держави, а захисне забезпечення прав власності, стабільне правове середовище та мінімізація регуляційного навантаження сприяють підвищенню конкурентоспроможності та стимулюють інновації. Окрім того, ці ідеї висували в межах неокласичної економіки, яка аргументує, що зменшення бюрократичного тиску та державного регулювання знижує транзакційні витрати і сприяє оптимальному розподілу ресурсів, що позитивно впливає на економічне зростання [16, с. 8], та теорії публічного вибору, яка стверджує, що зниження впливу політичних інтересів на регулювання може сприяти ство-

ренню більш ефективного та сприятливого бізнес-середовища [7, с. 7]. Ці теорії спільно підкреслюють важливість створення безпечних, стабільних умов для бізнесу з мінімальним і передбачуваним державним впливом, що допомагає підприємствам зосередитися на інноваціях та розвитку.

Саме цього потребують українські підприємці, які відчують надмірний контроль держави і недовіру до себе. Відносини держави з бізнесом, що склалися в Україні, засновані на презумпції злої волі, як зазначає бізнес-омбудсмен Роман Ващук. Інакше кажучи, як коментує юрист, держава ставиться до бізнесу як до потенційних злодіїв, шукаючи привід його приструнити. Такий підхід є токсичним, адже відбирає охоту до підприємницького креативу та заохочує бізнес шукати можливості в інших країнах. Деякі українські фірми, які відкривають філії в інших країнах, можуть порівняти свій досвід взаємодії з державними структурами. Власники чи управлінці цих компаній розповідають, «що там до них ніхто з перевірок не приходить, бо довіряють. Тільки якщо виникла якась велика проблема, тоді хтось спершу передзвонить, питає, чи була допущена якась помилка, запропонує надати консультації. І лише в найбільш екстремальних випадках (до бізнесу) приходять і вимагають документи» [1]. Для розвитку бізнесу та заохочення українців вести підприємницьку діяльність українці важливо відмовитися від такого токсичного підходу, запровадити пріоритетність консультування над перевітками та сприяти діалогу між бізнесом і державними структурами у вирішенні адміністративних питань.

І нарешті, питання важливості чесності у відносинах держави й бізнесу висувалось у межах інституційної економіки, нового державного менеджменту та концепції «доброго урядування». Ці підходи підкреслюють важливість створення прозорих, надійних та ефективних інституцій, які забезпечують рівні умови для всіх учасників ринку. Роль держави відповідно до теорії нового державного менеджменту зводиться до нейтрального регулювання ринкових процесів, що покликане «заповнити прогалини, допущені ринком на рівні інфраструктури суспільства чи в соціальній сфері», а відповідно до концепції «доброго урядування», що прийшла на зміну теорії нового державного менеджменту, «уряд за собою зберігає здатність керувати, направляти, впливати на те, що відбувається в економіці й суспільстві, не обов'язково при цьому його цілком контролюючи» [13, с. 71], натомість забезпечуючи чесні правила гри.

Чесність у відносинах між державою і бізнесом, захист прав власності та стабільність правового середовища сприяють легалізації економічної діяльності та зменшенню тіньового сектору. Окрім того, уже неодноразово згадувані ліберально-ринкові підходи, наголошуючи на мінімізації надмірного державного втручання, також указують, що держава повинна забезпечувати чесні правила гри та ефективний правовий механізм, який стимулюватиме легальну економічну активність і сприятиме повній зайнятості.

У цьому контексті особливої ваги набуває людиноцентричний підхід, який нині постає як філософська парадигма нової економічної політики та майбутньої економіки. Його витоки сягають української «філософії серця», кордоцентризму Г. С. Сковороди, П. Юркевича, Д. І. Чижевського, що ґрунтується на характерному для національного мислення екзистенційно-антропологічному підході [10, с. 117]. Одним із фундаторів людиноцентризму як філософської парадигми є В. Кремень, який убачає в людиноцентризмі нову якість філософського розуміння людини, новий тип метасвіту, дотичний до вищих смислів буття особистості [6]. У вітчизняну економічну теорію поняття людиноцентризму привносять А. Колот та О. Герасименко. Людиноцентризм постає як базис філософської платформи моральної економіки, яку розробляють автори, наголошуючи на «поверненні культури в економіку, проникненні ціннісної, етичної компонент в усі складники економічного

й соціального буття». [5, с. 76]. Необхідність повернення культури в економіку автори обґрунтовують тим, що панівні до останнього часу у філософії праці ціннісні настанови та постулати господарсько-трудової діяльності, що сформувалися протягом кількох останніх століть, більше не відповідають суспільним запитам.

Утвердження людиноцентризму як філософської парадигми нової економічної політики може спиратися на «новий зміст економіки XXI ст., зокрема поширення цифрових технологій, зростання кількості мережових спільнот і посилення інтенсивності глобального руху матеріального, фінансового, інформаційного й людського капіталів та ін.» [9, с. 34], коли фундаментом економічного поступу постає інноваційна, творча праця та інтелектуальний капітал. Саме пріоритет інноваційної праці та інтелектуального капіталу могли б сприяти утвердженню людиноорієнтованої економіки. Підґрунтя для утвердження людиноцентричності як філософської парадигми економічної політики вбачаємо в концепціях людського капіталу, економіки знань, креативної економіки, «перетворюваної» економіки, квантової економіки тощо.

Отже, людиноцентричність як філософська парадигма нової економічної політики та майбутньої економіки вимагає «сучасного людиноцентричного мислення, оновленого розуміння взаємозв'язку та взаємозумовленості соціального й економічного поступу, формування соціально відповідальної, ціннісної діяльності, сфокусованої на людський розвиток та досягнення суспільно визнаних стандартів соціальної якості» [5, с. 81].

Нова економічна політика разом з піднесенням ролі людини в економічному розвитку одночасно вимагає не просто дбайливого ставлення до природи, а відновлення довкілля, якому війна завдала тяжких втрат, та відбудову всіх сфер економіки країни за принципами сталого розвитку.

**Екологічний складник нової економічної політики** покликаний насамперед мінімізувати ризики передавання екологічно токсичної спадщини майбутнім поколінням, що виникають унаслідок воєнних дій та прямого тероризму росії. Це вимагає врахування потреб відновлення довкілля та екологічної модернізації в усіх заходах з повоєнного відновлення територій та окремих об'єктів. Тобто «споруди, що відбудовуватимуться, мають максимально відповідати стандартам енергоефективності, а їх експлуатація – бути безвідходною або здійснюватися за принципом рециклінгу. Інакше кажучи, майбутнє України має бути максимально “зеленим”» [4, с. 176], як зазначають автори національної доповіді «Збереження і розвиток України в умовах війни та миру». Така позиція відповідає провідним принципам повоєнного відновлення – забезпечення чистого й безпечного довкілля та відбудови за принципами «зеленої економіки» й «сталого розвитку».

Під «зеленою економікою» розуміють «господарську діяльність, яка підвищує добробут людей і забезпечує соціальну справедливість і при цьому істотно знижує ризики для навколишнього середовища і її збіднення» [2, с. 78]. По суті, ідеться про економічну діяльність, що охоплює виробництво, розподіл, обмін і споживання товарів та послуг з метою забезпечення довгострокового підвищення добробуту людей, при цьому гарантує, що майбутні покоління не зазнають суттєвих екологічних ризиків або дефіциту ресурсів.

Зазвичай виокремлюють такі складники зеленої економіки та зеленого переходу. Усіх їх так чи так обговорюють у межах концепції «зеленої відбудови», що поєднує екологічні міркування з економічним розвитком.

1. Впровадження відновлюваних джерел енергії.
2. Удосконалення систем управління відходами.
3. Оптимізація управління водними ресурсами.
4. Розвиток «чистого» чи «екологічного» транспорту.

5. Підтримка органічного землеробства.
6. Підвищення енергоефективності в житлово-комунальному господарстві.
7. Збереження та ефективне управління екосистемами [2, с. 78–79].

Ці напрями демонструють, що успішна трансформація в межах «зеленої» економіки полягає в поєднанні економічного зростання, інновацій та охорони довкілля, що забезпечує сталий розвиток і збереження ресурсів для майбутніх поколінь.

Отже, екологічний складник нової економічної політики передбачає стійку орієнтацію на зелену економіку, впровадження зелених технологій в усіх сферах відбудови господарства, що дасть змогу не лише знизити негативний вплив на довкілля, а й сприяти сталому розвитку та економічній стабільності.

**Висновки.** Отже, усі ідеї нової економічної політики знаходять своє відображення в різних економічних теоріях та підходах різного часу. Вона поєднує принципи вільного підприємництва, що висувають чисельні теорії економіки ринку з ідеями локалізації виробництва, наголошуючи на розвитку саме українського підприємництва, для чого вкрай необхідним є розвиток стартап культури та навичок підприємництва як важливі передумови формування конкурентоспроможної економіки в майбутньому. Запорукою розвитку саме вітчизняного підприємництва є безпека ведення бізнесу та чесні відносини держави й бізнесу, які також висувають як принципи нової економічної політики та відповідають прагненням українського бізнесу. Вони втілюються в багатьох теоріях економічної політики, що обґрунтовують позитивний вплив на розвиток бізнесу зменшення бюрократичного тиску та державного регулювання, створення державою безпечних і стабільних умов та дотримання нею правил гри.

Важливою передумовою формування ефективної та дієвої нової економічної політики, що орієнтована на підтримку вітчизняного підприємництва, є її утвердження та розробка в умовах людиноцентричної парадигми, що орієнтована на розвиток і задоволення потреб людини, як споживача, працівника та громадянина. Лише орієнтація економічної політики держави і бізнесу на потреби конкретної людини, реалізації її інтересів та прагнень здатна вможливити відтворення та розвиток людського капіталу, у чому Україна відчуває гостру потребу.

### Список використаної літератури

1. Бабенко М. Суди рішеннями на користь бізнесу вказують, що щось адміністративно йде не так – бізнес-омбудсмен. *PG*, 12 червня 2024. URL: <https://thepage.ua/ua/news/u-chomu-polyagaye-tisk-derzhavi-na-biznes-rozpovidaye-biznes-ombudsmen-roman-vashuk> (дата звернення: 18.02.2025).
2. Боровік Ю. Т., Слагін Ю. В., Полякова О. М. «Зелена економіка»: сутність, принципи, перспективи для України. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2020. № 69. С. 75–83.
3. Діалог влади та бізнесу: що необхідно для повного порозуміння. *Укрінформ*, 11.08.2023. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3746976-dialog-vladi-ta-biznesu-so-neobhidno-dla-povnogo-porozuminna.html> (дата звернення: 17.02.2025).
4. Збереження і розвиток України в умовах війни та миру: національна доповідь / ред. кол. С. І. Пирожков, Н. В. Хамітов, Є. І. Головаха, С. С. Дембіцький, Е. М. Лібанова, О. В. Скрипнюк, С. В. Стоцький; Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. Київ, 2024. 220 с.
5. Колот А., Герасименко О. До філософії моральної економіки: концептологія людиноцентричності (І частина). *Демографія та соціальна економіка*. 2022. № 3(49). С. 64–88.

6. Кремень В. Г. Філософія людиноцентризму в стратегіях освітнього простору: монографія. АПН України. Київ : Пед. думка, 2010. 520 с.
7. Кузьменко В. П. Теорія суспільного вибору: ретроспективний аналіз у контексті транзитивної економіки. *Наукові записки НаУКМА. Том 30. Економічні науки*. Національний університет «Києво-Могилянська академія». Київ : Видавничий дім «КМ Академія», 2004. С. 3–12.
8. Кульчицький С. Здійснення нової економічної політики в Україні (1921–1928). В кн. *Економічна історія України: В 2 т. Т. 2*. Київ : Ніка-Центр, 2011. С. 154–203.
9. Мазаракі А. А., Лагутін В. Д. Парадигма економічної науки і потенціал її змін у ХХІ ст. *Економіка України*. 2022. № 3. С. 23–38. <https://doi.org/10.15407/economyukr.2022.03.023>
10. Маслоva А. Концепція людиноцентризму в адміністративному праві: передумови виникнення, зміст та нормативна основа. *Jurnalul juridic național: teorie și practică*. 2020. № 4. С. 114–124.
11. Мироненко О. М. Нова економічна політика. Юридична енциклопедія : [у 6 т.] / ред. кол.: Ю. С. Шемшученко (відп. ред.) [та ін.]. Київ : Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 2002. Т. 4 : Н–П. 720 с. URL: [https://leksika.com.ua/17161002/legal/nova\\_ekonomichna\\_politika\\_per](https://leksika.com.ua/17161002/legal/nova_ekonomichna_politika_per) (дата звернення: 17.02.2025)
12. Нова економічна політика передбачає підтримку бізнесу. *Biz.nv*, 19 листопада 2024. URL: <https://biz.nv.ua/ukr/markets/nova-ekonomichna-politika-peredbachaye-pidtrimku-biznesu-50467618.html> (дата звернення: 17.02.2025)
13. Панченко Т. В. Принцип субсидіарності у сучасному демократичному розвитку : монографія. Харків : «Майдан», 2011. 386 с.
14. Президент окреслив три основні напрямки нової економічної політики України. *Укринформ*, 19.11.2024. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3928757-prezident-okresliv-tri-osnovni-napramki-novoi-ekonomichnoi-politiki-ukraini.html> (дата звернення: 17.02.2025)
15. Сандутей В. В., Манжула Є. В. Розвиток інноваційного підприємництва як фактор післявоєнного відновлення економіки України. *Інфраструктура ринку*. 2022. Вип. 67. С. 3–8.
16. Теорія та методологія досліджень економіки: навчально-методичний посібник для здобувачів освітньо-наукового ступеня «доктор філософії» зі спеціальності 051 Економіка усіх форм навчання / Упоряд.: Л. В. Проданова; М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т. Черкаси : ЧДТУ, 2020. 134 с.

## UKRAINE'S NEW ECONOMIC POLICY: CHALLENGES AND OPPORTUNITIES

**Illia Sahaidak**

*Mykhailo Dragomanov Ukrainian State University,  
Teaching and Scientific Institute of Philosophy and Educational Policy,  
Department of Social Philosophy, Philosophy of Education and Educational Policy  
Pyrohova St., 9, 01601, Kyiv, Ukraine  
<https://orcid.org/0009-0000-8622-3704>*

The article examines the main challenges and opportunities associated with the formation of a new economic policy of Ukraine in the context of post-war recovery and global transformations. The concept of a “new economic policy of Ukraine” is revealed, which includes three key principles: expanding access of Ukrainian producers to the public procurement market; safety of doing business and reducing pressure on business from state institutions that exercise control; honesty in relations between the state and business, which should show the state’s interest in maximum and legal employment, de-shadowing of the Ukrainian economy. At the same time, special attention is paid to finding a balance between the interests of the state,

business and civil society, which involves the transformation of economic relations in the direction of human-centrism, openness, transparency and environmental responsibility. The lack of a holistic vision of an economic strategy that would take into account modern global trends, in particular the implementation of the “green economy”, digitalization, and increasing the role of small and medium-sized businesses, creates a threat of losing the pace of reconstruction and integration of Ukraine into the world economy. The relevance of the study of the new economic policy of Ukraine lies in the need to identify its key principles, challenges and opportunities for building a sustainable, inclusive and competitive economy in the context of post-war recovery. Modern approaches to building an effective economic model based on the principles of human-centrism, support for entrepreneurship, de-shadowing of the economy, environmental responsibility and integration into the international economic space are considered. Particular attention is paid to the role of the state in ensuring a safe business environment, expanding access of domestic producers to the public procurement market, as well as in creating favorable conditions for the development of human potential. The importance of implementing a “green economy” as a key element of sustainable economic growth in Ukraine is emphasized.

*Key words:* new economic policy, state, business, human-centered approach, green economy, sustainable development.

Дата першого надходження рукопису до видання: 22.09.2025

Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 23.10.2025

Дата публікації: 23.12.2025